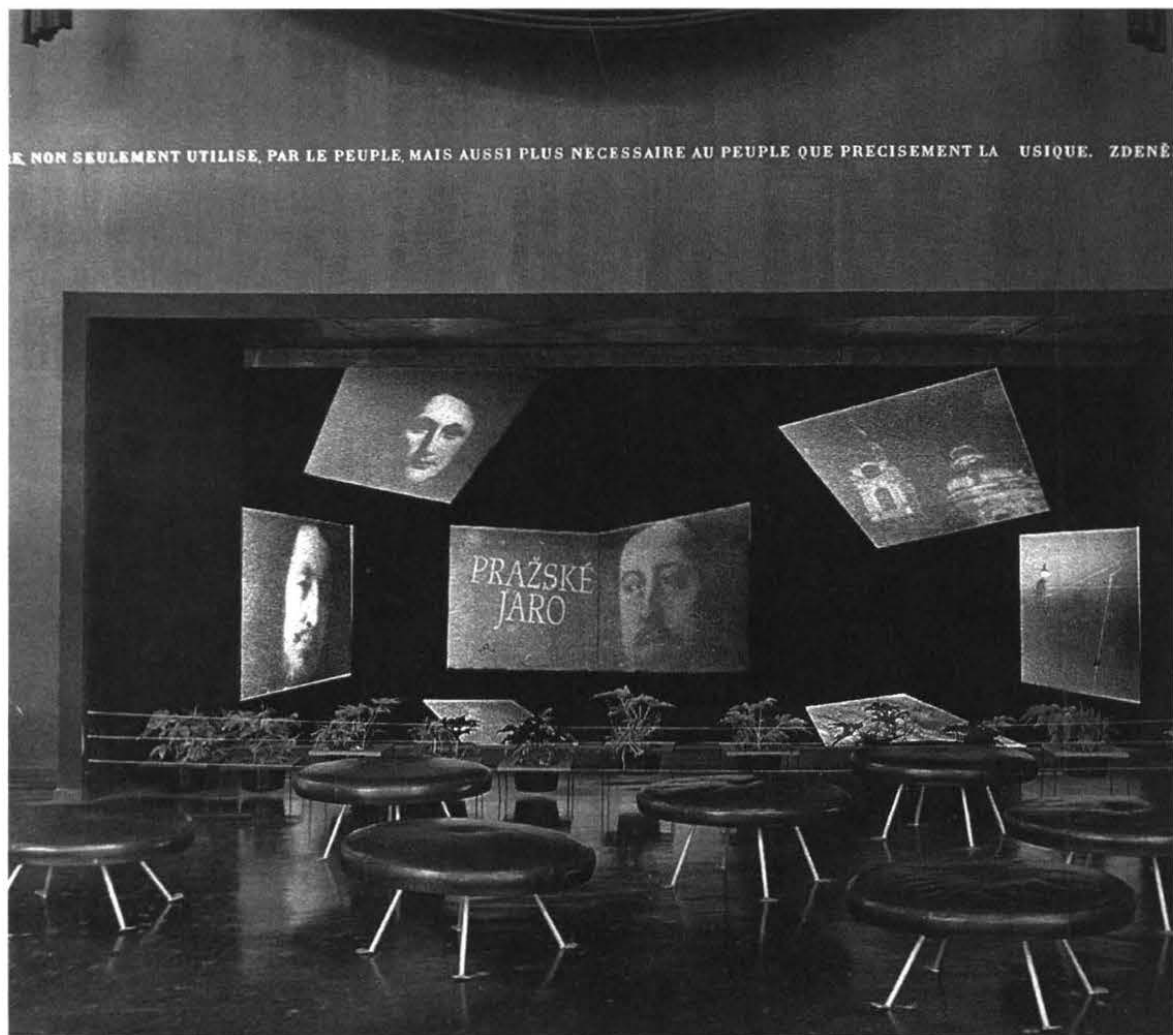

Příběh fotografie**Polyekran na Světové výstavě v Bruselu Expo 58**

Scenáristou a režisérem „hudebně obrazové kompozice“ nazvané *Pražské jaro* byl Emil Radok, scénografem architekt Jan Svoboda. Radokův Polyekran,¹⁾ který volně navázal na předválečné scénické projekce E. F. Buriana a jeho předchůdce, využíval osm pláten, na něž byly promítány pohyblivé i statické obrazy. Důležitou roli při vytváření uměleckého dojmu měla synchronizace měnících se obrazů s hudebním doprovodem, jehož autorem byl J. F. Fischer.

Na technickou realizaci Radokova autorského záměru měli pracovníci Výzkumného ústavu zvukové, obrazové a reprodukční techniky (VÚZORT) pouhé čtyři měsíce. Vzhledem k tehdejšímu stavu techniky šlo o úkol vyžadující velkou technickou vynalézavost i zaujetí. Snad nejobtížnější byla automatická koordinace sedmi projektorů a osmi diapjektorů, kdy funkci dnešního počítače zastoupil tehdy speciálně upravený telefonní třídič. „Symfonie technické improvizace“, jak na-

1) Na původní pozvánce tehdy byl psán „Polyecran“, do obecné češtiny přešlo slovo v podobě „polyekran“.

zval práci jeden z pamětníků, však nakonec v Bruselu uspěla. Polyekran získal na výstavě Expo 1958 v Bruselu Velkou cenu. Pražané se s ním seznámili v prosinci téhož roku na výstavě Umění bojující na Slovanském ostrově.

O původní podobě Polyekranu, který předjímal budoucí multivizní prezentace, které se staly běžnou součástí našeho audiovizuálního světa, se zachovalo již jen několik málo dokumentů. Publikovanou fotografii získal NFA z archivu kameramana Svatopluka Malého. V muzeích ani u soukromých sběratelů již nenalezneme ani někdejší technické zařízení (původně předané do Národního technického muzea), ani původní fotografické, filmové či zvukové materiály (většina se ztratila se zánikem VÚZORT). Evokovat atmosféru Polyekranu na bruselské světové výstavě dnes mohou pouze zvukové dopisy, které si posílali technici VÚZORT z Bruselu do Prahy a zpět. Komentáře výzkumných pracovníků a techniků odrážejí atmosféru světové výstavy, obsahují zajímavé dobové postřehy a také mnoho detailů o technickém systému Polyekranu. Zvukovou korespondenci VÚZORT z Bruselu uchovává NFA ve Sbírce zvukových dokumentů.

Eva Strusková